

СТАНОВИЩЕ

от

от доц. д-р Иво Николаев Попов,

щатен преподавател в Нов български университет,

8.2 Изобразително изкуство

за придобиване на научната степен „доктор“

по професионално направление 8.2 Изобразително изкуство

с докторант Деница Симеонова Иванова

Дисертационен труд на тема:

„СЪВРЕМЕННИ ТЕНДЕНЦИИ В ДИЗАЙНА.

ДИЗАЙН НА СОЦИАЛНИ РОБОТИ. ”

Научен ръководител: доц. Станко Войков

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение.

Предоставеният дисертационен труд от Деница Иванова е с обем от 512 страници, от тях 303 основен текст.

Структурата на съдържанието е разпределена в увод, четири глави, заключение и приноси. Основният текст на дисертационния труд е допълнен от библиография на използваните източници с теоретична литература от 534 източника - 12 на български език 522 на други езици, 20 онлайн източника и индекс на илюстрациите.

Трудът съдържа илюстративен материал от 111 номерирани фигури, съставени от отделни изображения, както и 4 приложения, подкрепящи теоретичното изследване.

Използваните източници в хода на изследването обхващат необходимите за поставените цели теоретични разработки, които включват: книги, сборници и статии в

периодични издания от утвърдени в съответната научна област автори, както и съвременни проучвания и публикации по темата на дисертацията.

Бележките под линия (167 на брой) в дисертацията разясняват специфични термини и предоставят допълнителни уточнения с цел по-голяма изчерпателност или прецизиране на изложената информация.

2. Обоснованост на целите и задачите в дисертационния труд.

Целите и задачите на изследването са ясно формулирани като тяхната същност определя и самата съдържателна структура на дисертационния труд. Основната цел на изследването е създаването на метод за дизайнерско проектиране, който е съсредоточен основно във формирането на дизайн заданието в процеса на проектиране на социален робот.

Обект на изследването се явява социалният робот и неговата проблематика от гледна точка на дизайн проектирането.

Предмет на изследване на този труд се явява терминология, характеристики и дизайна на социални роботи. В процеса на изследване са разглеждани ролята на формообразуващите и социални фактори, определящи изграждането на социалния робот.

3. Съответствие между избраната методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд.

Методологията на изследването е чрез методите за анализ използвайки историографски подход, чрез който се проследява еволюцията на робота и се идентифицира към кое поколение принадлежат социалните роботи, и позитивистичен метод на изследване, чрез който се анализират съществуващи научни трудове.

В дисертационния труд съдържа четири глави.

В първата глава на изследването се разглежда понятието робот и се прави опит за неговото изясняване. Тази първа част от дисертацията се отличава с стегната структура и съдържание, което е изградено върху обширна и адекватна за темата българска и

чуждестранна литература. Използваните примери и източници са коректно поднесени и показват задълбочени и ерудирани познания върху анализираната проблематика, извеждайки конкретни изводи. Направен е кратък исторически преглед на развитието на роботиката във времето, с цел по-добро разбиране на процесите, довели до развитието на социалната роботика. Докторантката проследява и формирането на социалните работи в периода на третото поколение на роботиката.

Втората глава на дисертационният труд разглежда, както взаимодействието човек – робот, така и видовете и факторите, които го определят. Задълбочено са проследени различните видове взаимодействия - пространственото взаимодействие, невербалното взаимодействие, вербалното взаимодействие и времевият профил на взаимодействието. Анализите са подкрепени с от значително количество примери и цитати от различни автори.

Третата глава на дисертацията се разглеждат теоретичните модели в дизайна, полезни в проектирането на социални работи - емоционален и функционален подход ориентиран към потребителя. Разгледани са част от таксономията на Фонг, която засяга различни аспекти на дизайна на социални работи. Анализирани са насоките в дизайн процеса, дадени от Барака - роботите като технология, адаптирана към човека; роботите като целево ориентирана технология и роботите като симбиотични въплътени агенти.

В четвърта глава докторантката разглежда изграждането и апробирането на авторски модел за проектирането на социален робот. В нея са изследвани основни проблеми на социалната роботика като: терминология, начален етап на развитие, фрагментарност, комплексност, комуникация, очаквания на потребителя. Описани и анализирани са експерименти с цел да се провери в практиката методиката на дизайн проектирането на „Робомап“ – авторски инструмент за проучване и формиране на дизайн задание, с участието на студенти от трети и четвърти курс окс. „Бакалавър“, катедра „Индустриален дизайн“ към НХА. Направен е анализ на резултатите и са изведени съответните изводи и заключения.

Особена и важна ценност на дисертационния труд представляват анализите на теоретичното изследване на явлението социален робот, както и изследваните основни термини и понятия, изясняващи специфичните изисквания при проектиране на социални работи.

4. Преценка на публикациите по дисертационния труд: брой, характер на изданията, в които са публикувани.

Дипломанката прилага списък с два броя публикации в реферирани и рецензирани научни издания. Те са тематично обвързани с настоящия дисертационен труд и показват неговите задълбочените изследвания.

5. Приноси на дисертационния труд

В дисертационният труд е описан и анализиран разработен модел за дизайн на социален робот, насочен към първата фаза от дизайн проектирането. Обобщенията и систематизацията на изследваната и анализираната информация по темата имат безспорен приносен характер в научно и теоретично отношение. Приносите на този труд са насочени и към преподавателите във висшите учебни заведения, практическите работилници и специализираните центрове за обучение, давайки възможност за употребата му като систематизиран научен труд, съдържащ информация на български език относно проектирането на социални роботи.

6. Заключение

В заключение считам, че научната стойност на предложения дисертационен труд е безспорна и отговаря на изискванията за придобиване на образователна и научна степен “Доктор” и предлагам на уважаемите членове на научното жури да дадат съгласието си за присъждането на научна и образователна степен „Доктор” на Деница Симеонова Иванова по професионално направление 8.2 Изобразително изкуство.

12. 03. 2024 г.

София

.....

/доц. д-р Иво Попов/